

VAGYONNYILATKOZATI MINIMUM

DIREKT 36 !!444!!!

A vagyonyilatkozat-tételi rendszer problémáinak kiküszöbölése, a valódi átláthatóság és az érdemi számonkérhetőség érdekében legalább a következő változtatásokra és intézkedésekre van szükség.

A NEMZETKÖZI MINIMUM

Az **Európai Bizottság** szerint Magyarországon hatékonyabbá kell tenni a vagyonyilatkozatok átláthatóságát és független ellenőrzését a választott és a kinevezett tisztségviselők tekintetében egyaránt.¹

Az **Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO)** a parlamenti képviselőkre vonatkozóan a következő intézkedésekre tett javaslatot Magyarország számára:

- a parlamenti képviselők kötelezettségévé kell tenni, hogy hozzák nyilvánosságra egyéb gazdasági vagy társadalmi tisztségeiket és feladataikat;
- a vagyonyilatkozatokat olyan formában kell benyújtani, amely megfelelő módon, lehetőleg elektronikus eszközök segítségével, hosszútávon teszi lehetővé a nyilvánosság számára a megismerhetőséget.²

Miért fontos ez?

A nemzetközi szervezetek ajánlásainak megvalósításával egy hatékonyabb és átláthatóbb vagyonyilatkozati rendszer alapjainak lefektetésére nyílik lehetőség.

A SZABÁLYOZÁSI MINIMUM³

Valódi nyilvánosság

- a) Kézzel kitöltött, illetve szkennelt vagyonyilatkozatok helyett elektronikusan kitöltött és elektronikusan olvasható, kereshető, összehasonlítható vagyonyilatkozatokra van szükség!
- b) Egységes, elektronikus, állami vagyonyilatkozati adatbázist kell létrehozni, amelyben a tisztségviselő mandátuma alatt kitöltött minden vagyonyilatkozat és azok módosítása is elérhető!
- c) A parlamenti képviselők és a politikai vezetők (miniszterek, államtitkárok) esetében a hozzátartozók (nyilatkozóval egy háztartásban élők) vagyonyilatkozata is legyen nyilvános és teljes körűen hozzáférhető a világhálón!

Miért fontos ez?

Mert így a nyilvánosság számára nyomon követhetővé és átláthatóvá válna az érintettek vagyonának gyarapodása. A politikusokat és a tisztviselőket érdemben is számon lehetne kérni, ha nem tudják igazolni vagyonuk forrását.

¹ European Commission (2014) ANNEX HUNGARY to the EU Anti-Corruption Report. p. 14 http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/anti-corruption-report/docs/2014_acr_hungary_chapter_en.pdf

² Group of States against Corruption (GRECO) Fourth evaluation round – Evaluation Report Hungary (Greco Eval IV Rep (2014) 10E) Adopted by GRECO at its 67th Plenary Meeting (Strasbourg, 23-27 March 2015) Point 222. iv). p. 51 [http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round4/Eval%20IV/GrecoEval4Rep\(2014\)10_Hungary_EN.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round4/Eval%20IV/GrecoEval4Rep(2014)10_Hungary_EN.pdf)

³ Az ajánlások a Transparency International Magyarország, a K-Monitor és az Átlátszó.hu által 2014-ben közösen kiadott „Civilek vagyonyilatkozati 12 pontja” alapján készültek. http://transparency.hu/A_civilek_vagyonnyilatkozati_12_pontja

Valódi tartalom

- a) A vagyonyilatkozat tartalmazzon arra vonatkozó magyarázatot, hogy a tisztségviselő milyen forrásból tett szert az abban szereplő vagyontárgyakra!
- b) A vagyonyilatkozat tartalmazza az országgyűlési képviselő minden társadalmi vagy gazdasági szervezetben vállalt tisztségét, akkor is, ha az nem jár jövedelemmel!
- c) A vagyonyilatkozat nem nyilvános melléklete tartalmazza az abban szereplő ingatlanok és ingóságok azonosítására alkalmas adatot (cím, helyrajzi szám, rendszám, engedélyszám, stb.)! Ezen adatokhoz a mentelmi bizottság és a hatóságok férhetnek hozzá.

Miért fontos ez?

Mert így a jövőben nem lehetne homályos és kinyomozhatatlan háttérű kölcsönökre és szívességekre hivatkozni igazolatlan vagyonszerzés esetében. Láthatóvá válnának az egyes be nem vallott tisztségekből származó jövedelmek. A jogszabályok pontosan rögzítenék, hogy az érintetteknek milyen adatokkal kell igazolniuk a vagyonbevallásban szereplő információkat, így kevesebb lehetőség nyílna „elfelejtkezni” a vagyon fontos és értékes elemeiről.

Valódi ellenőrzés

- a) A vagyonyilatkozatokat az adóhatóság ellenőrizze!
- b) Az adóhatóság a vagyonyilatkozatokat és a nyilatkozók adóbevallását automatikus vesse össze!
- c) Automatikus vagyonosodási vizsgálat induljon a megmagyarázatlan gazdagodás felderítésére!

Miért fontos ez?

Mert jogszabályi kötelezettség alapján a vagyonyilatkozatokat érdemben, mindenre kiterjedően kellene kivizsgálni, összevetve azokat az érintettek más hivatalos nyilatkozataival, így az adóbevallásokkal is. Így számos visszaélésre derülhet fény.

Valódi büntetés

- a) A Büntető Törvénykönyvben önálló bűncselekményként szerepeljen a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség megsértése!
- b) Fenyegesse börtönbüntetés és a közhatalmi, valamint közpénzről döntő foglalkozásoktól történő eltiltás azokat, akik hamis, vagy valótlan tartalmú vagyonyilatkozat tesznek, vagy a vagyonyilatkozatukat nem nyújtják be!
- c) Az is legyen büntetendő, ha valaki gondatlanságból mulasztja el vagy sérti meg a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét!

Miért fontos ez?

Mert a hatékony és szigorú szankciók feladata nem csupán a büntetés, hanem a megelőzés is. A megfelelően meghatározott és következetesen alkalmazott szankciók elősegítik, hogy az érintettek inkább az őszinteséget és az integritást válasszák. Ez a politikusok, tisztségviselők és a vagyonbevallási rendszer hitelességéhez egyaránt jelentősen hozzájárul.